PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

JANUARI 2026

KINDCENTRUM DE RAAGTEN

OPVANG EN ONDERWIJS

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING ... 3
2. LOCATIEBESCHRIJVING ... 4
3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN ... 6
   3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid ... 6
      1. Goede en vertrouwde relaties ... 6
      2. Structuur en voorspelbaarheid ... 10
      3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes ... 13
   3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties ... 13
   3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties ... 14
   3.4 Waarden en normen; onze cultuur ... 15
   3.5 Samenwerken met ouders ... 16
4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT ... 17
   4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie ... 17
   4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering ... 17
   4.3 Observeren ... 19
   4.4 Vierogenprincipe ... 19
5. RANDVOORWAARDEN ... 22
   5.1 Groepsindeling en ruimtes ... 22
   5.2 Samenstelling team ... 22
   5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 0- tot 4-jarigen ... 22
   5.4 Voorschoolse educatie (VE) ... 23
   5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren ... 27
   5.6 Pedagogische randvoorwaarden BSO ... 29
   5.7 Voedingsbeleid ... 30
   5.8 Open deuren kindcentra ... 32
   5.9 Social media ... 33

1. INLEIDING

Goede kinderopvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen zijn basisbehoeftes van ieder kind. Bij Kindcentrum de Raagten staan deze basisbehoeftes centraal.

Elke locatie van GOO opvang en onderwijs (hierna: GOO) heeft een eigen pedagogisch beleidsplan, naast het overkoepelend pedagogisch beleid van de stichting.

In hoofdstuk 2 beschrijven we onze locatie en in hoofdstuk 3 gaan we in op de pedagogische hoofddoelen; wat doen we concreet om aan deze doelen te werken? Hoofdstuk 4 gaat over de pedagogische kwaliteit en ontwikkeling op Kindcentrum de Raagten; welke doelen stellen we onszelf op de korte en lange termijn en hoe gaan we die realiseren? Werken aan pedagogische kwaliteit is een voortdurend proces dat vraagt om structuur en planmatig werken. We gaan er in hoofdstuk 4 dieper op in. In hoofdstuk 5 worden de randvoorwaarden uitgewerkt; alle maatregelen, middelen en afspraken die ervoor zorgen dat we de pedagogische hoofddoelen kunnen realiseren.

Pedagogische doelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang en onderdeel van de basiseis van het bieden van verantwoorde kinderopvang. Ze worden nader uitgewerkt in het Besluit kwaliteit kinderopvang.

Tot slot:

- Waar we ‘ouders’ schrijven, bedoelen we ‘ouders/verzorgers’.

2. LOCATIEBESCHRIJVING

Kindcentrum de Raagten is een ontmoetingsplaats voor kinderen, ouders en teamleden. In 2013 zijn we als kindcentrum gestart in een prachtig nieuw gebouw aan de Otterweg 31 in Beek en Donk. Samen met de school bieden wij onderwijs en opvang onder één dak. Door opvang en onderwijs op elkaar af te stemmen zorgen we voor optimale ontwikkeling van uw kind(eren). In kindcentrum de Raagten bereiden we kinderen van 0 tot 12 jaar voor op hun toekomst.

Wij maken onderdeel uit van voorzieningencluster Donk. Naast ons kindcentrum vindt u het Ontmoetingscentrum, met daarin de sporthal, bibliotheek, Vierbinden, Tienerwerk De Boemerang en Radio Kontakt.

Het gebouw bestaat uit 2 verdiepingen. Op de begane grond vindt u de groepen 1 tot en met 3, het kantoor van de schooldirecteur en de intern begeleider, de administratiebalie, de groepsruimtes van het kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang en het peuterwerk, de speelzaal, kantoor teamleider GOO Kinderopvang, de wasruimte, toiletten, aula en de keuken voor het overblijven. Op de eerste verdieping zijn de groepen 4, 5, 6, 7 en 8 en tevens het leerplein en het kantoor van de adjunct-directeur.

De twee groepsruimtes voor de dagopvang hebben ieder een keukenblok en delen de verschoningsruimte, die tussen de twee groepen is gelegen. Aan iedere groepsruimte grenzen twee slaapkamers. Vanuit iedere groep is er toegang tot de buitenspeelruimte. We kunnen in de babygroep van 0 tot 2,5 jaar maximaal 12 kinderen opvangen en in de dreumesgroep van 2 tot 3 jaar maximaal 14 kinderen opvangen. Bij de dreumesgroep spelen alle kinderen van de dagopvang en van peuterwerk, die 2 jaar zijn. Op iedere groep werken twee of drie pedagogisch professionals, die VVE-gecertificeerd zijn. Op woensdag en op vrijdag voegen de twee dagopvanggroepen samen, als er weinig kinderen zijn. Dit is ook op rustige dagen mogelijk. Hierbij rekening houdend met de vaste gezichten. We werken met lage meubels gebaseerd op de visie van Emmi Pikler. Ook in de babygroep. Volgens Emmi Pikler worden alle baby’s leergierig en nieuwsgierig geboren. Een baby ontwikkelt zich het beste als hij zoveel mogelijk zelfstandig, onafhankelijk, op eigen initiatief en in zijn eigen tempo de wereld en zichzelf kan ontdekken. Wij geven de kinderen veel bewegingsvrijheid, zodat kinderen zich vrij kunnen bewegen in een veilige ruimte. De pedagogisch professionals hebben ook de babytraining, gebaseerd op de visie van Emmi Pikler, gevolgd.

Bij de ingang hebben we een groepsruimte met een keukenblok en toiletruimte, waar 's ochtends de peuters van de dagopvang en peuterwerk spelen. Vanuit de groep kunnen de kinderen naar de buitenspeelruimte, die gedeeld wordt met de dagopvang. In deze groep is plaats voor maximaal 16 peuters in de leeftijd van 3 tot 4 jaar. De kinderen komen op vaste dagdelen. Er werken drie pedagogisch professionals, die VVE- opgeleid zijn.

De buitenschoolse opvang biedt ruimte aan de opvang van 44 kinderen. We hebben de groep verdeeld in twee leeftijdsgroepen; 4 tot en met 6 jaar (Kameleons) en 7 tot en met 9 jaar (Duizendpoten). De kinderen gaan vanaf ongeveer 9 jaar naar de Tienerbso, die in het naburig pand van het Ontmoetingscentrum zit. De jongste bso-groep deelt het lokaal met de 3+ groep, die alleen de ochtenden aanwezig zijn. De ruimte hiernaast is voor de andere bso-groep. De groepen hebben een eigen keukenblok en grenzen aan de tuin en buitenspeelruimte. Er werken in totaal vier pedagogisch professionals. We maken ook gebruik van de aula voor activiteiten.

Welke groepen zijn er op KC de Raagten:

Groep	Leeftijd	Max. aantal kinderen	Max. aantal pm op een dag	Pauzetijden	Diensten
De Molletjes	0-2 jaar	12	3	12.30-13.15(13:00)(13:30)13.15-14:00 13:00-13:30	07:30-17:00 08:30-18:00 (18:30) 08:00-17:30
De Uiltjes	2-4 jaar	14	2	12:30-13:15 13:15-14:00	07:30-17:00 08:30-18:00 (18:30)
De Vosjes	3+	16	2	Geen pauze alleen ochtend open	07.30 -12:45
De Kameleons	4-6 jaar	Totaal 44 over de hele locatie	2	12:30-13:15 13:15-14:00 (in vakanties)	14:30-17:30 14:30-18:00 (18:30) 07:30-17:00 08:30-18:00 (in vakanties)
De Duizendpoten	7-12 jaar	Totaal 44 over de hele locatie	2	12:30-13:15 13:15-14:00 (in vakanties)	14:30-17:30 14:30-18:00 (18:30) 07:30-17:00 08:30-18:00 (in vakanties)

3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN

Het overkoepelend pedagogisch beleid van GOO benoemt vijf pedagogische hoofddoelen. In dit hoofdstuk vertalen we deze naar onze dagelijkse praktijk en worden deze doelen concreet gemaakt in onze benadering van kinderen van 0 tot 13 jaar. Deze hoofddoelen sluiten aan bij de vier pedagogische hoofddoelen van Riksen-Walraven.

De hoofddoelen zijn:

3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid.
3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
3.4 Waarden en normen; onze cultuur.
3.5 Samenwerken met ouders.

3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van opvang en onderwijs. Het draagt bij aan het welbevinden van de kinderen en het maakt het mogelijk om andere pedagogische doelstellingen te realiseren. Als kinderen zich goed voelen, kunnen ze groeien en zich ontwikkelen.

Drie aspecten bepalen de emotionele veiligheid en het welbevinden van jonge kinderen:

1. Goede en vertrouwde relaties.
2. Structuur en voorspelbaarheid.
3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes.

Hieronder staat per aspect hoe wij hier invulling aan geven.

1. Goede en vertrouwde relaties

Wennen
Tijdens de wenperiode wordt er een basis gelegd voor de vertrouwensrelatie tussen pedagogisch professional en kind, en pedagogisch professional en ouder. Deze wenperiode begint met een intakegesprek. In dit gesprek legt de pedagogisch professional het reilen en zeilen van de groep uit.
Dagopvang
In het intakegesprek voor de dagopvang wordt er over het dagritme, voeding en gewoontes van het kind gesproken.
Om een kind rustig te laten wennen aan de nieuwe omgeving plannen we twee wenmomenten in. De eerste keer komt een kind een paar uurtjes wennen. De tweede keer komt een kind een half dagje wennen.
Peuterwerk
Omdat peuterwerk maar een kort dagdeel is, starten de peuters zonder te wennen.
BSO
Kinderen, die vanuit het kinderdagverblijf doorstromen naar de BSO, worden al regelmatig bij de dagopvang opgehaald om even bij de BSO te spelen.
Voor de andere kinderen, die instromen, geldt dat ze een keer even komen wennen.
Deze wenmomenten zijn bedoeld om de overgang naar de opvang zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het wennen is een service en begint ongeveer twee weken voor de startdatum van de opvang. In geval van een spoedplaatsing zal dit niet altijd mogelijk zijn. Na ongeveer drie maanden is er een evaluatiemoment met de ouders.

Een vaste stamgroep
Binnen GOO maakt ieder kind gebruik van maximaal twee stamgroepen per week. Dit waarborgt herkenbaarheid, emotionele veiligheid en continuïteit in de opvang.
Op dagen waarop structureel minder kinderen aanwezig zijn (woensdag, vrijdag en tijdens schoolvakanties) worden stamgroepen samengevoegd. De kinderen vormen die dag gezamenlijk één gecombineerde stamgroep, begeleid door één of twee vaste pedagogisch professionals. Hierbij wordt rekening gehouden met het vaste-gezichtencriterium voor baby's.

Ouders worden vooraf geïnformeerd tijdens de intake en geven jaarlijks schriftelijk toestemming voor het gebruik van een tweede stamgroep via de toestemmingsverklaring tweede stamgroep, waarin de dagdelen en groepsindeling zijn vastgelegd.

De dagopvang werkt met horizontale stamgroepen:
Babygroep (0 – ca. 2,5 jaar): maximaal 12 kinderen
Dreumesgroep (ca. 2 – 3 jaar in de ochtend, 2 – 4 jaar in de middag): maximaal 14 kinderen
Peutergroep (3 – 4 jaar in de ochtend): maximaal 16 kinderen
Overgang naar een volgende stamgroep vindt individueel en zorgvuldig plaats, afgestemd op de ontwikkeling en het welbevinden van het kind en in overleg met ouders.
Kinderen van 3 jaar en ouder maken gebruik van twee stamgroepen:
Ochtend (7.30 – 13.00 uur): 3+ groep de Vosjes
Middag (13.00 – 18.30 uur): samengevoegde 2+ en 3+ groep de Uiltjes
Tijdens schoolvakanties worden deze kinderen de gehele dag opgevangen in de Uiltjesgroep.

De BSO werkt met vaste basisgroepen van maximaal 22 kinderen, met een totale capaciteit van maximaal 44 kinderen.
Peuters binnen het peuterwerk worden opgevangen gedurende twee dagdelen per week. Peuters met een VE-indicatie komen vier dagdelen per week, in overeenstemming met de geldende richtlijnen.
Binnen alle opvangvormen is sprake van een duidelijke groepsstructuur, vaste pedagogisch professionals en heldere communicatie richting ouders.

Inzet personeel
In onze stam- of basisgroep werken vaste, vertrouwde pedagogisch professionals. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden. Aan een kind tot een jaar worden ten hoogste twee vaste pedagogisch professionals toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is er minimaal een van deze twee pedagogisch professionals werkzaam. Als de omvang van de stamgroep vraagt om inzet van meer dan twee pedagogisch professionals, dan mogen maximaal drie vaste pedagogisch professionals aan het kind worden toegewezen. Voor kinderen met flexibele dagen geldt de "vaste gezichten-eis" niet. Een vaste pedagogisch professional biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. Zij weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby gestrest van raakt en weet waar de baby behoefte aan heeft. In de babygroep werken drie vaste pedagogisch professionals, bij de dreumesgroep en in de peutergroep werken drie vaste medewerkers. Op de buitenschoolse opvang werken vier vaste pedagogisch professionals.

In geval van ziekte, verlof of vakantie kunnen we ervoor kiezen om een andere beroepskracht in te zetten dan het vaste gezicht. In dat geval wordt de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind zoveel mogelijk geborgd door een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen groep in te zetten. Als dat niet mogelijk is wordt een vertrouwde beroepskracht van een aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht ingezet. Bovendien wordt er alleen afgeweken van het vaste gezichtencriterium in onderstaande situaties:

- als volgens het vaste gezichtencriterium maximaal twee of drie vaste gezichten mogen worden toegewezen. Dit geldt voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
- als er geen ander vast gezicht beschikbaar is; en

- het afwezige vaste gezicht niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig is.

Ieder jaar werken we mee aan het opleiden van stagiaires tot volwaardige beroepskrachten. Ook een stagiaire werkt (boventallig) op een vaste stam- of basisgroep en op vaste dagen. Stichting GOO is een erkend leerbedrijf voor Beroeps Opleidende Leerweg (BOL). De stagiaires worden ingezet volgens de afspraken in de cao en volgens het stagebeleid van Stichting GOO.

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). Voor de BKR houden we ons aan de wettelijke regels (o.a. CAO Kinderopvang en de Modelverordening Kinderopvang) en het daarbij behorende toetsingskader van de GGD. Deze BKR houdt rekening met de leeftijden van de kinderen. GOO Kinderopvang hanteert ten minste de minimale richtlijn, maar om goede kwaliteit te bieden wordt er indien nodig (in overleg met de groepsleiding) extra personeel ingezet.
Op alle groepen worden de pedagogisch professionals ondersteund door een schoonmaakbedrijf. Grote klussen als onderhoud en tuinonderhoud worden uitbesteed. Hierdoor hebben de pedagogisch professionals de handen echt vrij voor de kinderen.

Op de dagopvang kan het voorkomen dat er 1 medewerkster opent en sluit. Als er maar 1 pedagogisch professional is dan is er een achterwacht geregeld. (Een achterwacht is een volwassen persoon waarmee de afspraak gemaakt is dat deze inzetbaar is in noodsituaties) De achterwacht is als volgt geregeld: In de ochtenden is kindcentrum Beekrijk de achterwacht. Zij kunnen binnen 10 minuten aanwezig zijn. Tijdens schooldagen zijn collega's van BSO en peuterwerk en het team van de school ook achterwacht bij calamiteiten. Tevens is locatiemanager Antoinet Jacobs (of diens waarnemer; op voorhand bekend) bij calamiteiten te waarschuwen.

Bij gezamenlijke activiteiten in groepen groter dan dertig kinderen, vinden wij het extra belangrijk dat kinderen goed weten bij welke basisgroep en welke pedagogisch professionals ze horen.
De emotionele veiligheid van kinderen vraagt in grotere groepen soms extra aandacht.
Bij grote gezamenlijke activiteiten zorgen we ervoor dat we de jongste BSO-kinderen zeker goed in de gaten houden. Dit doen we door altijd vertrouwde pedagogisch professionals mee te laten gaan naar de activiteit. Ook geven we de kinderen iets herkenbaars aan of op, zoals een veiligheidshesje met de naam GOO erop.

Drie- uursregeling
Als houder mag je bij de dagopvang maximaal 3 uur per dag afwijken van de beroepskracht-kindratio (BKR) en bij de BSO maximaal een half uur. Dat betekent dat we tijdens deze uren minder pedagogisch professionals inzetten dan volgens de BKR verplicht is.

Wij wijken af op de onderstaande uren tijdens de haal- en brengtijden van de kinderen en tijdens de pauze van de beroepskrachten:

Mogelijke afwijking BKR Kinderopvang:
Maandagochtend van 7:30- 8:15 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00
Dinsdagochtend van 7:30- 8:15 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00
Woensdagochtend van 7:30- 8:15 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00
Donderdagochtend van 7:30- 8:15 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00
Vrijdagochtend van 7:30- 8:15 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00

BKR-berekening op kindcentrumniveau bij de bso:

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). De beroepskracht-kindratio (BKR) in de kinderopvang is een wettelijk vastgestelde norm die bepaalt hoeveel kinderen er

maximaal per beroepskracht aanwezig mogen zijn op een groep. Vanaf 1 juli 2024 is het verplicht om het minimumaantal in te zetten pedagogisch professionals op het niveau van kindcentrum te berekenen en niet meer op groepsniveau. Hierdoor komt er meer ruimte om groepen in te delen op basis van de behoefte en ontwikkeling van kinderen. Een basisgroep mag maximaal 30 kinderen tellen.

Op kindcentrum de Raagten werken we met 2 basisgroepen.
De Kameleons is een groep met kinderen in de leeftijd van 4-6 jaar.
De Duizendpoten is een groep met kinderen in de leeftijd van 7 t/m 12 jaar. De meeste kinderen van 9 jaar en ouder stromen door naar de Tienerbso.

Totale opvangcapaciteit: maximaal 44 kinderen per dagdeel.

Bij de bso zorgen we voor een aanbod dat past bij de ontwikkeling van de kinderen. De mate van begeleiding tijdens bso- uren en het activiteitenaanbod is afhankelijk van de leeftijd, de interesse, het talent en de individuele behoeften van de kinderen. Het bieden van een emotionele veilige omgeving is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen.

Indien van toepassing worden er in verhouding meer pedagogisch professionals ingezet bij een groep met jongere kinderen of bij een groep kinderen waar extra ondersteuningsbehoeften nodig zijn. Deze kinderen hebben doorgaans meer behoeften aan extra begeleiding. Wanneer dit aan de orde is, bespreken de pedagogisch professionals onderling hoe de verdeling er op dat moment uit ziet.

Bij de bso bieden wij op basis van groep overstijgend werken een activiteitenprogramma aan. Dagelijks worden er één, twee of meer activiteiten aangeboden. Kinderen mogen zelf kiezen, in overleg met pedagogisch professional, bij de start van de bso, waar ze aan willen deelnemen. Ze kunnen ook kiezen voor vrij- spel.

Er zijn verschillende activiteiten waarbij de kinderen en de pedagogisch professionals als basisgroep bij elkaar komen, bijvoorbeeld de tafelmomenten tijdens het eten en drinken, met het vieren van verjaardagen, etc. Deze activiteiten vinden plaats op de basisgroep.

Afwijking BKR BSO opvang in schoolweken:
Maandagmiddag: 17:30-18:00
Dinsdagmiddag: 17:30-18:00
Woensdag: niet
Donderdagmiddag: 17:30-18:00
Vrijdag: niet

Afwijking BKR BSO vakantieweken:
Maandagochtend van 7:30- 8:30 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00
Dinsdagochtend van 7:30- 8:30 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00
Woensdagochtend van 7:30- 8:30 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00
Donderdagochtend van 7:30- 8:30 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00
Vrijdagochtend van 7:30- 8:30 tussen de middag 12:30-14:00 middag 17:30-18:00

De momenten dat we ervoor kiezen om minder professionals in te zetten zijn de momenten dat het rustiger is op de groep. Hierdoor hebben we voldoende aandacht voor de kinderen die nog op de groep aanwezig zijn. We bieden de kinderen tijdens de pauze van de pedagogisch professionals een tafel-activiteit aan. Op deze manier bewaren we de rust op de groep en kan de pedagogisch professional samen met de kinderen aan tafel zitten om hen te begeleiden bij de activiteit.

Dagelijks is er tijdens de openingsuren minimaal 1 volwassene aanwezig met een geldig certificaat Kinder-EHBO en BHV, deze medewerkers wonen jaarlijks een herhalingscursus bij. Zij controleren een aantal keer per jaar het ontruimingsplan, voeren minimaal een keer per jaar een ontruimingsoefening uit en brengen verbeteringen aan daar waar nodig.

Inzet personeel bij ruilen en extra opvang
Ouders kunnen gebruik maken van een aantal ruildagen. Dit betekent dat de dagen die niet gebruikt worden, op een ander moment ingezet kunnen worden. In het ouderportaal Konnect wordt bijgehouden welke dagdelen een kind niet aanwezig was, bijvoorbeeld door vakantie. Deze kunnen ouders ruilen met een vergelijkbaar dagdeel. Het gebruik van ruildagen is een service, er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Er wordt namelijk altijd gekeken of er in de groep van het kind plek is. De ruildag kan twee weken voorafgaande aan de gewenste ruildag in Konnect aangevraagd worden. Indien er bij een ruiling of extra dagdeel geen mogelijkheid is om een kind te plaatsen binnen de huidige vaste groep, dan bestaat de mogelijkheid dat het kind op een andere groep geplaatst wordt. Ouders tekenen dan voor akkoord.

Elk kind heeft een mentor
Elk kind krijgt bij ons een mentor. Tijdens het intakegesprek wordt aan de ouders en kind bekend gemaakt wie de mentor van het kind is. Dit is een vaste pedagogisch professional van de groep. De mentor is de gesprekspartner van ouders tijdens het intakegesprek, evaluatiegesprek en bij de jaarlijkse gesprekken waar de ontwikkeling van het kind besproken wordt. De mentor volgt mentorkinderen op de voet, bespreekt de ontwikkeling van het kind met ouders, vraagt (indien nodig) informatie op bij collega's en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Als een kind doorstroomt van de ene naar de andere groep zorgt de mentor voor een overdracht aan de nieuwe mentor. Als het kind doorstroomt naar de basisschool draagt de mentor het kinddossier over aan de school en eventueel aan de BSO. Dat gebeurt via een warme overdracht - dus persoonlijk - en alleen met toestemming van de ouders.

Bij afwezigheid van de mentor is een andere pedagogisch professional het aanspreekpunt. De mentor zorgt dat collega's op de groep op de hoogte zijn van eventuele afspraken. Hiervoor gebruiken wij onder meer logboeken en groepsoverleggen.

2. Structuur en voorspelbaarheid

Zowel op het kinderdagverblijf (KDV) als bij het peuterwerk en de BSO is sprake van een vast ritme. Het geeft kinderen houvast als ze weten wat er staat te gebeuren. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan allerlei behoeftes van kinderen te kunnen voldoen, zoals rust en beweging.

Een dag op Kindcentrum De Raagten ziet er globaal als volgt uit:

Babygroep:
De baby's hebben allemaal hun eigen dagritme en voedingspatroon. We proberen zoveel mogelijk gewoontes en tijden van de thuissituatie over te nemen.

Peutergroep:

Tijd	
7.00-7.30	Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht en eten indien nodig bij ons.
7.30-9.00	Kinderen worden door hun ouders/verzorgers gebracht. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden.
9.00-9.30	Nog even spelen en rond 9.15 gaan we samen opruimen en in de kring zitten. We openen samen de dag en heten elkaar welkom.
9.30-10.15	We zingen samen liedjes aan tafel en nemen het dagritme door met de kinderen. We eten samen fruit en drinken een bekertje water.
10.15-10.30	We verschonen de kinderen en kinderen, die zindelijk zijn, gaan naar het toilet. Na de verschoningsronde hebben we een activiteit binnen of spelen we buiten.
10.30-11.00	Kinderen mogen gaan spelen/ontdekken op de groep. De groep is ingericht met spelmateriaal passend bij het thema. We bieden verschillende activiteiten aan passend binnen het thema.
11.00 - 11.30	We gaan buiten spelen.
11.30-12.00	We eten samen boterhammen en drinken een bekertje melk.
12.00-14.00	De kinderen worden verschoond of gaan naar het toilet en indien nodig gaan kinderen rusten of slapen. De kinderen die niet meer slapen kunnen een activiteit aan de tafel doen, spelen in de speelhoeken of we lezen een verhaaltje voor.
13.30 -13.45	De kinderen krijgen een beker water.
13.45 -14.30	We bieden een VVE-activiteit aan.
14.30 - 15.15	We doen een kringspelletje, zingen liedjes of lezen een boekje voor.
15.30-16.00	We gaan fruit eten en water drinken.
16.00 - 16.30	Alle kinderen gaan naar het toilet of worden verschoond.
16.30 - 18.30	Vanaf 16.30 uur komen ouders/verzorgers de kinderen in de stamgroep weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of lezen we een verhaaltje voor.

Dagindeling Peuterwerk:

8.15 - 8.30 uur	*Kinderen worden door hun ouders/verzorgers gebracht. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken en aan tafel divers spelmateriaal aangeboden.*
8.30 -8.45 uur	*We gaan in de kring zitten, begroeten elkaar en nemen het dagritme door met de kinderen. Puk heeft iets in zijn rugzak zitten of heeft iets meegemaakt waar we met de kinderen over in gesprek gaan. Dit is gerelateerd aan het thema waaraan gewerkt wordt. Er worden woorden aangeboden die met het thema te maken hebben.*
8.45 - 9.20 uur	*We gaan de groep splitsen in twee leeftijdsgroepen. Met de oudste kinderen wordt er een taalactiviteit en vrij spel aangeboden. Met de jongste kinderen gaan we begeleid spelen en voorlezen.*
9.20 - 9.45 uur	*We eten samen aan tafel fruit en drinken water. Er wordt ondertussen veel taal gebruikt.* *We zingen liedjes en praten over wat de kinderen gedaan hebben.*
9.45– 10.15 uur	*Tijd voor een senso-motorische activiteit. Dit kan ook zijn met de sportcoach.*

10.15 – 10.45 uur	*Verschonen, toilet en vrij spelen.*
10.45 – 11.15 uur	*Buiten spelen*
11.00 - 12.00 uur	*We gaan samen aan tafel om brood te eten en iets te drinken.*
12.05 - 12.15 uur	*Kinderen worden opgehaald en er is tijd voor een gesprekje met de ouders.*

Herkenbare rituelen geven kinderen steun en een vertrouwd gevoel. We bouwen daarom dagelijks kleine rituelen in ons programma in, zoals het zingen van liedjes voor het eten of in de trappelzak een boekje lezen op de bank voor het dutje. Ook ’s morgens zwaaien naar papa/mama of opa/oma is voor veel kinderen een vast ritueel. Naast deze dagelijkse gewoontes hebben we ook rituelen bij bepaalde gebeurtenissen, zoals het vieren van een verjaardag of afscheidsfeestje wanneer een kind vier jaar wordt en naar de basisschool gaat.

Dagindeling BSO Groep:

7.00-7.30	*Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht.*
7.30-9.00	*Kinderen met voorschoolse opvang (evt. vakantieopvang) worden door hun ouders/verzorgers gebracht bij de dagopvanggroep. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel. Op schooldagen worden kinderen door de pedagogisch professionals tijdig naar school gebracht. Tijdens vakantiedagen gaan kinderen vrij spelen.*
9.00-9.30	*Tijdens vakantiedagen gaan we nog lekker even spelen en rond 9.15 gaan we samen opruimen.*
9.30-10.00	*Tijdens vakantiedagen nemen het dagprogramma door met de kinderen. We eten samen fruit en drinken een bekertje appelsap/ranja.*
10.00-10.45	*Tijdens vakantiedagen gaan de kinderen na het fruit eten een half uurtje buiten spelen.*
10.45-11.30	*Kinderen zijn vrij om te kiezen. Ze mogen lekker vrij spelen. De oudere kinderen (8+) mogen zelfstandig in een klein groepje op het schoolplein spelen. Soms maken we een uitstapje in de buurt. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten. (Maximaal 10 minuten)*
11.30-12.30	*Tijdens schooldagen hebben de kinderen van de Raagten een continurooster. Zij eten een boterham en gaan daarna lekker buiten spelen. In vakantieweken gaan we aan tafel en eten we een boterham.*
12.30-13.00	*Tijdens vakantiedagen worden tussen 12.30-13.00 uur kinderen die een halve dag komen gebracht of gehaald.*
13.00-15.00	*Na de lunch gaan de kinderen vrij spelen. Rond 14.00 uur drinken we eerst wat ranja of water.*
15.00-15.30	*De kinderen worden door onze pedagogisch professionals opgehaald. Zij wandelen samen naar de BSO en gaan daar lekker spelen.* *In vakantieweken starten we na 14.00 uur met een Doen-Kids-activiteit aan of we maken een uitstapje.*
15.30-16.00	*We gaan samen fruit eten en wat drinken.*
16.00-16.30	*In schoolweken bieden we dagelijks om 16.00 uur een Doen-Kids-activiteit aan passend binnen het thema. Kinderen zijn vrij om te kiezen of zij aan de activiteit mee willen doen. Ze mogen ook lekker vrij spelen en de oudere kinderen mogen zelfstandig in een klein groepje op het schoolplein spelen. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten.*

16.30-18.30	*Ouders/ verzorgers komen de kinderen in de stamgroep weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.*

3 Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes

In een goed ingerichte ruimte kunnen kinderen zonder belemmering spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Voor onze medewerkers is het bovendien fijn om in een plezierige en efficiënte omgeving te werken. Zowel onze binnen- als buitenruimtes voldoen aan hoge veiligheidseisen. In alle ruimtes zijn de juiste hygiënische maatregelen getroffen. Aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen uit zich onder meer in een goed binnenklimaat (zoals schone lucht en een goede temperatuurregeling) en toegankelijke en aantrekkelijke buitenspeelmogelijkheden.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen. Mede daarom hangen we foto's en knutselwerkjes van de kinderen op.
Bij een gezonde ontwikkeling hoort ook ruimte om te leren en spelen. Daarom wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdaging. We hebben gekozen voor laag meubilair, zodat peuters geen hulp nodig hebben om te gaan zitten of bij het eten. Alles wat ze zelf kunnen, mogen ze zelf doen. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Iedere locatie heeft een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, dat inzichtelijk maakt hoe we op de locatie werken. Doel is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Jaarlijks wordt deze omgeving gecontroleerd door de GGD.

3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het is fijn voor kinderen om te ervaren dat ze zelf iets kunnen; daarmee groeit hun gevoel van persoonlijke competentie. Op allerlei gebieden bieden wij kinderen de mogelijkheid om dit te ontwikkelen. Wij geven ze het gevoel dat ze er mogen zijn en vertrouwen op hun eigen kracht. Kinderen leren nu eenmaal door vallen en opstaan en hebben een groot doorzettingsvermogen. Onze pedagogisch professionals bieden kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan en bevorderen hun zelfstandigheid door ze aan te moedigen zelfstandig te eten, spelen, op te ruimen en zichzelf aan en uit te kleden. Zo worden kinderen zich bewust van hun eigen kunnen.

"Kijk, ik mag er zijn" (emotionele competenties)
Alle kinderen die binnenkomen, worden persoonlijk begroet door de pedagogisch professional. Ze worden welkom geheten en bij de naam genoemd. Ook aan het afscheid nemen wordt aandacht besteed. Als kinderen iets te vertellen hebben, luisteren we naar ze en geven we complimentjes. Als we bepaald gedrag moeten corrigeren, geven we aan hoe het anders kan. We laten duidelijk merken dat het gedrág wordt afgekeurd en niet het kind zelf. We zeggen dus niet "je bent stout", maar "het doet pijn als je iemand slaat, dus dat vinden we niet goed".

"Kijk, ik kan het zelf" (motorisch-zintuiglijke competenties)
Kinderen zien ons dingen doen die ze graag zelf willen doen. Bijvoorbeeld de jas aan- en uittrekken en opruimen. Wij stimuleren dit. Ook betrekken we kinderen bij het uitvoeren van taken zoals het klaarmaken van de tafel, het wegbrengen van de was of naar een andere groep lopen om wat te vragen.

"Kijk, ik voel, denk en ontdek" (cognitieve competenties)
Cognitieve ontwikkeling heeft te maken met denken, leren, benoemen en herinneren. We zijn hier de hele dag mee bezig, onder meer op de volgende manieren:

- (Doe)liedjes zingen.
- Geheugenspelletjes.
- Puzzelen.
- Gesprekjes voeren.
- Boekjes lezen.
- Activiteiten rondom voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

"Luister, ik kan het zelf zeggen" (taal- en communicatieve competenties)
Taalontwikkeling begint al bij de geboorte. In ons kindcentrum praten we daarom de hele dag met de kinderen. Met baby's tijdens het verschonen, in bed leggen, knuffelen en voeden. Ook bij de dreumesen en peuters vertellen we wat we doen. Liedjes worden ondersteund door gebaren, bij verhalen maken we gebruik van gebaren en mimiek, we voeren gesprekjes met kinderen over dingen die hen bezighouden. Als kinderen iets op een verkeerde manier zeggen, herhalen we wat het kind bedoelt op de juiste manier, zonder het kind te corrigeren.

"Ik kan dansen, zingen en iets maken" (expressieve en beeldende competenties)
Voor de creatieve ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor ervaren en ontdekken. Ook vinden we van groot belang aan te leren dat sport en spel plezier bieden, en dat er geen voorwaarden of gewenst eindresultaat aan verbonden zijn. Het is per definitie goed wat een kind doet of maakt. Expressieve en beeldende competenties ontwikkelen we door dans en beweging, zingen en muziek maken, tekenen en verven, verkleden en toneelspelen en door het bouwen met blokken.

3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

In onze kindcentra zitten de kinderen altijd in een groep. Hierdoor krijgen ze extra kansen om zich op sociaal gebied te ontwikkelen. Pedagogisch professionals spelen hierbij een belangrijke rol en besteden dan ook veel aandacht aan het sociale aspect van de ontwikkeling.

"Kijk, we doen het samen" (sociale competenties)
Bij de sociale ontwikkeling van kinderen hoort dat ze zich leren verplaatsen in een ander en leren communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Wij spreken de kinderen met hun naam aan om ze het gevoel te geven bij de groep te horen. Pedagogisch professionals leren kinderen rekening te houden met elkaars gevoelens door deze te benoemen. Ook leren ze de kinderen om hulp te geven en te vragen.

Samen spelen en imiteren
Samen spelen is erg belangrijk binnen ons kindcentrum. Door veel samen te spelen en elkaar te imiteren, leren kinderen namelijk rekening houden met elkaars behoeften en gevoelens. Ze leren delen, conflicten oplossen en zich verzoenen.
De kinderen krijgen kleine taakjes binnen de groep. Ze helpen om de tafel te dekken en af te ruimen. De oudere kinderen kunnen/mogen de jongste kinderen helpen met voor hen nog moeilijke taakjes, zoals samen het bordje naar het aanrecht brengen of samen de jas ophangen.
We respecteren spirituele of godsdienstige gevoelens van diverse geloofsovertuigingen.

Belangstelling tonen en begeleiding bieden
We houden de persoonlijke en sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind goed in de gaten. Daar passen we onze begeleiding op aan. Als kinderen ervaren dat ze er mogen zijn en dat het niet gaat om wat ze kunnen of hoe ze zich gedragen, dan zijn we op de goede weg. Belangstelling tonen hoort daar ook bij. We benoemen het als een kind naar de kapper is geweest en vragen wie in het weekend iets leuks heeft gedaan. We motiveren kinderen door te zeggen “dat kun je wel” en door het geven van complimenten als “dit heb je goed gedaan”. We benoemen ook de emoties van kinderen, al dan niet in het bijzijn van andere kinderen: “Ik zie dat je boos bent, klopt dat?”
We begeleiden conflicten totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen vaardigheden bezitten om ze zelf op te lossen. Dan houden wij toezicht en grijpen indien nodig in.
We leren kinderen om voor zichzelf op te komen. Een kind dat erg temperamentvol, snel, slim of vlot is, heeft niet meer rechten dan een ander kind. We zijn allemaal gelijk.

Interactie baby’s
Als baby’s verdrietig zijn, laten we ze niet te lang huilen. We lachen en praten veel tegen baby’s, zo krijgen we verschillende manieren van interactie. Om het taalgevoel te ontwikkelen, gebruiken we veel verschillende woorden. We vertellen steeds wat we doen en wat er gebeurt om hen heen. Vaak zijn we een-op-een met de baby’s bezig: tijdens het verschonen op de commode, bij het geven van de fles of wanneer ze op schoot zitten bijvoorbeeld.

Interactie dreumesen
We geven kinderen de ruimte om zelf te ontdekken. Natuurlijk houden we hierbij rekening met de leeftijd en het niveau van het kind. Op de dreumes-leeftijd spelen kinderen nog niet echt mét elkaar, maar naast elkaar. Zo kan het voorkomen dat een kind met speelgoed speelt dat door een ander kind wordt afgepakt. In zo’n situatie leren wij de kinderen dit zelf op te lossen. Lukt dat niet, dan ondersteunen we ze hierbij: “ik zie dat jij ook met de auto wil spelen, zullen we kijken of we voor jou ook een auto kunnen vinden?”

Interactie peuters
Peuters leren samen spelen, rekening houden met elkaar, op hun beurt wachten, gehoorzamen en respect voor anderen hebben. Als kinderen een ander kind pijn doen, zetten we ze even apart en leggen we uit waarom we dat doen. Vervolgens moeten ze sorry zeggen voordat ze weer mogen gaan spelen. Samen spelen is belangrijk; tot een compromis komen en uitvogelen hoe een spel gaat, ondervinden de peuters zelf. Natuurlijk met ondersteuning van de medewerkers, als dat nodig is.
Aan tafel letten we op de tafelmanieren: we vinden het belangrijk dat kinderen netjes leren eten, op elkaar wachten en naar elkaar luisteren.

Interactie schoolkinderen
We stimuleren vriendschappen, maar zien er ook op toe dat kinderen bij activiteiten niet steeds met dezelfde kinderen omgaan. Gericht op de sociale competentie vinden we namelijk dat er oog moet zijn voor verschillende omgangsvormen. Vanzelfsprekend zijn we altijd alert op pesterijen. Als er ruzie is, lossen we dit op een positieve en rustige manier op, zodat geen partij zich sterk of juist gekwetst voelt. We leren kinderen compromissen te sluiten.

3.4 Waarden en normen; onze cultuur

Kinderen willen er graag bij horen. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen en leren gehoorzamen. Hierdoor gaan ze minder impulsief reageren. Een van de bijbehorende competenties is het uiten van emoties op een acceptabele wijze (dus geen driftbui, maar rustig vertellen waarom je het ergens niet mee eens bent). Andere vaardigheden zijn: beseffen dat het eigen gedrag iets teweegbrengt bij anderen en voor jezelf opkomen.

"Kijk, ik mag er zijn en ik hoor erbij" (morele competenties)
We stimuleren kinderen rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar, ieders mening te respecteren en het te benoemen als iemand gekwetst wordt. We benoemen vooral positief gedrag en geven hier complimentjes over.
Bij ongewenst gedrag maken we een bewuste keuze dit te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Onze keuze is altijd gericht op het helpen van het kind in zijn of haar ontwikkeling. Corrigeren gebeurt alleen op een manier die binnen de belevingswereld van een kind past en heeft het meeste effect als er weinig tijd verstreken is tussen gedrag en correctief handelen. Door positief gedrag te benoemen en complimentjes te geven, leren wij kinderen dit gedrag te herhalen.

3.5 Samenwerken met ouders

Wij kunnen ons werk alleen goed doen als het contact en de samenwerking met ouders goed is. We hebben daarom verschillende contactmomenten.

Het eerste contact tussen de pedagogisch professional en de ouders van de kinderen is tijdens een intakegesprek en aansluitend de wenmomenten. Wij krijgen tijdens deze wenperiode zicht op de gevoelens, ervaringen en wensen van de ouders. Andersom krijgen ouders zicht op de manier waarop wij de kinderen opvoeden.
Na drie maanden vindt een evaluatiegesprek plaats. Hoe gaat het met het kind op de opvang of het peuterwerk? Hoe zijn de ervaringen van ouders? Voldoen we aan hun verwachtingen? Tijdens dit gesprek is er uiteraard ruimte voor vragen en opmerkingen. Wij vertellen ook over onze eerste ervaringen met het kind. Voor ouders is het belangrijk te weten en te volgen hoe het met hun kind gaat. Bij het ophalen van de kinderen is dan ook altijd ruimte voor een praatje; om te vragen hoe het is gegaan of om andere zaken aan te kaarten. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen? Het komt ook voor dat ouders ons om advies vragen. We zetten ons dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als onze medewerkers. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch professionals kunnen zo'n gesprek aanvragen als daar behoefte aan is.
De verjaardag van elk kind wordt gevierd. Ouders worden uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn.
Jaarlijks organiseren we een ouderavond. Deze kan gaan over verschillende onderwerpen, zoals VVE, voeding of het pedagogisch beleid. De onderwerpen worden gekozen in overleg met de lokale oudercommissie.

Dagopvang
In de groep hangt een whiteboard. Hierop staan allerlei mededelingen, zoals slaaptijden en wat en hoeveel de kinderen hebben gegeten. Deze info staat ook in het ouderportaal Konnect.

BSO
In de maand waarin het kind jarig is, observeren we het welbevinden van het kind. In paragraaf 4.3 vindt u meer informatie hierover.

Ouders kunnen zich aanmelden voor de nieuwsbrief via kindcentrum de Raagten. Zij ontvangen twee keer per jaar de nieuwsbrief vanuit stichting GOO.

4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT

4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie

Het werken aan pedagogische kwaliteit is een continu proces; planmatigheid en structuur zijn middelen om dit proces te waarborgen. Planmatig werken uit zich in structurele interactie-, overleg- en evaluatiesituaties van waaruit we onze pedagogische doelen (bij)stellen.

4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering

Bij GOO werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide medewerkers. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de verdere professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Het is onze verantwoordelijkheid om medewerkers mogelijkheden te bieden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied. Door middel van een lerende organisatie kunnen we hier handen en voeten aan geven. Het opleidingsplan, dat is uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, sluit aan bij de actuele eisen die gesteld worden aan kennis en vaardigheden. Hierin worden de laatste ontwikkelingen meegenomen. Het VE-opleidingsplan wordt jaarlijks opgesteld, geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Op deze manier geven we structureel en cyclisch vorm aan de bij- en nascholing.

Vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) zijn de nieuwe kwaliteitseisen opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak. Om het laatste thema goed vorm te kunnen geven, heeft GOO ervoor gekozen om de functie van pedagogisch beleidsmedewerker te splitsen in 2 taakgebieden, namelijk: coaching on te job én beleidsontwikkeling en implementatie.

Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2022 voor alle VE-locaties de verplichting van de inzet van een VE-beleidsmedewerker. Deze extra uren (berekend op basis van het aantal doelgroepkinderen) betreffen extra uren boven op de inzet die de wet IKK eist. Ook hier heeft GOO ervoor gekozen om de functie (op een gelijke wijze als bij pedagogisch beleidsmedewerker) in 2 taakgebieden te splitsen. Het takenpakket van een VE-beleidsmedewerker bestaat o.a. uit de ontwikkeling en implementatie van het VE-beleid en het takenpakket van de VE-coach bestaat uit het coachen van beroepskrachten. Hierbij werken we met de volgende verdeelsleutel: 70% extra coachingsuren en 30% ophoging uren pedagogisch/VE-beleidsmedewerker.

Stichting GOO heeft ervoor gekozen om bovenstaande als volgt in de volgende gecombineerde functies weg te zetten:
1. **Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs**: is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en implementatie van de pedagogische kwaliteit met als doel integratie, verbinding en verhoging van de pedagogische kwaliteit binnen de kindcentra gericht op opvang en onderwijs.
2. **Pedagogisch/VE-beleidsmedewerker:** resulteert hiërarchisch onder Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VE-aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.
3. **Pedagogisch/VE-coach**: resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VE-coaches worden ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch professionals te verhogen gerelateerd aan de bovenstaande vier thema's, het pedagogisch beleid en het VE-beleid.

De inzet van de pedagogisch/VE-coaches vindt plaats op alle locaties binnen GOO, zodat alle pedagogisch professionals gecoacht worden (inclusief de pedagogische/VE-coach zelf).

De pedagogisch/VE-coach fungeert als spil tussen het pedagogisch/VE-beleid en de uitvoering ervan. De hulpvragen kunnen vanuit verschillende functies/rollen en vanuit verschillende perspectieven worden ingebracht. Door middel van coaching on the job, individuele gesprekken, groepsgesprekken, etc., worden de medewerkers gecoacht.

De pedagogisch/VE-coach:
• Onze pedagogisch/VE-coach is structureel verbonden aan de locatie.
• Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden in relatie tot het pedagogisch/VE-beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Indien nodig wordt een individueel/groepsgericht coachingsplan opgesteld.
• Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen. Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.

Taken pedagogisch/VE-coach:
• Coaching on the job:
• Coachen/begeleiden van een team
• Overleg Pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker
• Overleg teamleider locatie
• Registratie coaching

Het pedagogisch beleidsplan, het VE-opleidingsplan en de GOO-standaarden (met daarin de omschreven doelen) zijn hierbij leidend.

<u>Berekening en verdeling locaties</u>
Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang en het aantal doelgroepkinderen (beide peildatum januari) wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren pedagogisch/VE-coaches op GOO-niveau en op locatieniveau vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan.

De kindcentrumleider(s) van de kindcentra en de pedagogisch/VE coach zien erop toe dat alle pedagogisch professionals gecoacht worden. Dit kan onder andere door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex - of intern deskundigen.

Pedagogisch/VE-beleidsmedewerker:
• De pedagogisch/VE-beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VE-aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.

<u>Taken pedagogisch/VE beleidsmedewerker:</u>
• Up to date houden van het beleid.
• Ondersteuning bieden n.a.v. de P&C cyclus.
• Opstellen urenverantwoording vóór januari.
• Overleg Pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker.
• VE-overleg gemeentes.
• Monitoring doelgroepkinderen
• Medeverantwoordelijk aanvraag en verantwoording subsidie.

<u>Berekening en verdeling locaties</u>
Voor de berekening van de inzet van pedagogisch beleidsmedewerker is het aantal LRK-nummers leidend. Per LRK-nummer moet 10 uur aan pedagogisch beleidsmedewerker worden ingezet. Voor de berekening van de inzet van VE-beleidsmedewerker wordt het aantal doelgroepkinderen als uitgangspunt genomen. Jaarlijks wordt de inzet van pedagogisch/VE beleidsmedewerker op zowel

GOO-niveau als op locatieniveau berekend en vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan.

		Locatie	FTE	Uren coaching op jaarbasis	Aantal doelgroep-kinderen	Uren VE beleidsmedewerker/ coaching op jaarbasis	Uren VE coaching op jaarbasis (verdeelsleutel 70%)	Totaal aantal uren pedagogisch coach + VE uren
		De Raagten	**7,2**	**72**	**8**	**80**	**64**	**136**

4.3 Observeren

Het welbevinden van kinderen is een voorwaarde voor groei en ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om hier op vaste momenten op te focussen, naast de dagelijkse aandacht die we voor de kinderen hebben. Pedagogisch professionals observeren de kinderen met het oog op ontwikkeling, veiligheid en welbevinden. Dagelijks vertellen ze de ouders over de belevenissen van het kind op die dag. Eens per jaar wordt een observatielijst over het kind ingevuld die tijdens het oudergesprek wordt besproken.

4.4 Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is een essentiële drempel tegen mishandeling en seksueel misbruik van kinderen. Dit betekent dat in een kinderdagverblijf met 0- tot 4-jarigen altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent niet dat er altijd twee mensen op de groep moeten zijn.
Vertrekpunten zijn:

- De uitvoering van het vierogenprincipe is pedagogisch verantwoord.
- De wijze waarop invulling aan het vierogenprincipe wordt gegeven, is opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Dit beleid is in te zien op onze locatie of op onze website.
- Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vierogenprincipe op hun locatie, bijvoorbeeld via de website.

Een open en eerlijke aanspreekcultuur binnen onze locaties is voor ons het allerbelangrijkste. Pas dan durven medewerkers elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Als een medewerker dat - om wat voor reden dan ook - niet durft of wil, staan de deuren van de eigen locatiemanager en van de vertrouwenspersonen van GOO altijd open. Ouders kunnen met hun zorgen en vragen terecht bij de locatiemanager.

GOO Kinderopvang hanteert de volgende maatregelen om het vierogenprincipe verantwoord uit te voeren:

1. **Een open aanspreekcultuur**
   Alle medewerkers krijgen training in het geven van feedback, waardoor een open aanspreekcultuur ontstaat. We oefenen dit ook regelmatig. Bij functioneringsgesprekken komt het geven en ontvangen van feedback als vast punt aan de orde.
   In de pedagogische beleidsplannen staat hoe we omgaan met de kinderen. Als collega's zich daar niet aan houden, spreken we hen daarop aan. Tijdens het groepsoverleg geven pedagogisch professionals feedback aan elkaar. Feedback gaat over dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch blijven naar elkaar.

2. De omgangsnormen zijn vastgelegd in een gedrags- en beroepscode

De gedrags- en beroepscode is beschikbaar voor medewerkers.

3. Vier ogen, vier oren en transparantie

- Wij werken volgens de beroepskracht-kindratio, waardoor meestal meerdere pedagogisch professionals op een groep aanwezig zijn.
- De pedagogisch professionals lopen regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder kloppen.
- De locatiemanager komt regelmatig binnen in de groepsruimtes.
- De deuren van de groepsruimtes staan regelmatig open.
- Op opvanglocaties in scholen is de afspraak dat leerkrachten onregelmatig op de groep komen wanneer de pedagogisch professional alleen werkt.
- Verschillende locaties werken met het open-deurenbeleid. Dit betekent dat activiteiten plaatsvinden in een andere ruimte met andere kinderen, waarbij naast de vaste pedagogisch professional ook andere pedagogisch professionals betrokken zijn. Dit verhoogt de sociale controle en maakt dat kinderen activiteiten van verschillende ontwikkelingsgebieden krijgen aangeboden.
- Alle deuren van de groepen zijn voorzien van een raam/opening.
- Alle deuren naar de slaapkamers zijn voorzien van kijkgaten en/of ramen.
- In de slaapkamers staan de babyfoons altijd aan. Daarnaast wordt iedere 15 minuten op de slaapkamer gecontroleerd of de kinderen in orde zijn.
- Waar mogelijk hebben groepsruimtes en verschoonruimtes een doorzichtige afscheiding of blijft de deur open.
- Groepen worden samengevoegd als de beroepskracht-kindratio dat toelaat.
- In vakantietijd, als minder kinderen op de groep zijn, kan het voorkomen dat één pedagogisch professional op de groep staat. In dat geval kunnen we ervoor kiezen om twee groepen samen te voegen.
- Stagiairs worden over de groepen en de dagen verdeeld.
- Op momenten waarop ouders kinderen brengen en halen, kan een pedagogisch professional alleen op de groep staan. Ouders lopen in deze tijd de groep in en uit.
- De pedagogisch professionals hebben ’s middags beurtelings een pauze van drie kwartier.

4. Strikte werving en selectie

- GOO hanteert een strenge werving-en-selectieprocedure. Sollicitanten, voor welke functie dan ook, worden door meerdere medewerkers gesproken.
- Van sollicitanten vragen wij referenties op bij de vorige werkgevers.
- Van alle medewerkers van GOO, ongeacht de functie, hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Zo ook van alle stagiairs die minimaal drie maanden stagelopen.
- Nieuwe medewerkers kunnen pas starten met werken wanneer de afdeling P&O een originele VOG heeft ontvangen.
- Bij een maatschappelijke stage draait een stagiair maximaal 30 uur mee. Bij een snuffelstage is dit maximaal een of twee weken. Hun leeftijd ligt tussen de 15 en 17 jaar en zij hoeven geen VOG te overleggen.

5. Deskundig en vast personeel

- We werken volgens de verplichte meldcode kindermishandeling.
- De pedagogisch professionals hebben allemaal een workshop gevolgd over de meldcode kindermishandeling.

- Enkele medewerkers hebben trainingen gevolgd in het signaleren van en praten over kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.
- GOO heeft vaste medewerkers op vaste groepen.
- GOO heeft een eigen invalpool.

6. Kwaliteitszorg

- Het beleidsplan is voor alle ouders in te zien op onze locatie.
- Elke vier tot zes weken heeft de locatiemanager groepsoverleggen op de locaties. Op de agenda staan vaste onderwerpen.
- Ieder jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd met de lokale oudercommissie.
- Elke vier jaar wordt een GOO-audit op het kindcentrum uitgevoerd.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Groepsindeling en ruimtes

Op Kindcentrum de Raagten werken we met vaste groepen.
Dit betekent dat kinderen geplaatst worden in een stamgroep met leeftijdsgenootjes. Deze stamgroep wordt gezien als een soort huis waarin alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen, slapen en eten.
Afhankelijk van de grootte van de beschikbare ruimte, bepalen we het maximumaantal kinderen per groep.

Indeling ruimtes/groepen

De speelruimtes zijn sfeervol ingericht. Wij zorgen voor weinig prikkels voor de jonge kinderen. De buitenruimte nodigt kinderen uit tot verschillende activiteiten.
Zowel de binnen als de buitenruimte voldoen aan hoge veiligheidseisen, wij zoeken de balans tussen de noodzakelijke veiligheid en de noodzakelijke uitdaging voor kinderen.

Concreet betekent het voor onze pedagogisch professionals dat wij enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen en anderzijds activiteiten aanbieden zodat bepaalde ontwikkelingsgebieden gericht aan bod komen.

BSO wordt nadrukkelijk gezien als vrije tijd en voorziet in een invulling van de vrije tijd van kinderen. Kinderen zijn dan ook niet verplicht om aan de activiteiten mee te doen.

5.2 Samenstelling team

Elke opvanggroep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch professionals. Dit team is verticaal van samenstelling, wat betekent dat we zorgen voor diversiteit op het gebied van leeftijd, eerdere werkervaring, kwaliteiten en persoonlijke interesses. Op alle locaties worden pedagogisch professionals ondersteund door een huishoudelijk medewerkster.

5.3 Pedagogische randvoorwaarden opvang 0- tot 4-jarigen

Iedere situatie is voor jonge kinderen een leermoment. Of ze nu verzorgd worden, zelf iets doen, anderen helpen of gewoon lekker spelen: ze leren continu. De pedagogisch professionals stimuleren het leren en ontwikkelen van jonge kinderen. Dit doen ze onder meer door ervoor te zorgen dat:

- de inrichting en indeling van de ruimte uitnodigen om kansen te creëren en te grijpen;
- groepsprocessen en dagprogramma geobserveerd en bijgesteld worden;
- er wordt aangesloten bij het spontane leren van kinderen, onder meer door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren om samen plezier te maken en elkaar te imiteren;
- er tijdens verzorgingsmomenten en vrij spel kansen gegrepen worden om kinderen een stapje verder te brengen;
- er kansen gecreëerd worden door het gericht aanbieden van speelgoed of activiteiten;
- er op een stimulerende manier met kinderen gecommuniceerd wordt; de pedagogisch professionals spelen mee, volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en helpen ze om plannen te realiseren;
- hun houding respectvol is naar elk kind. Ieder kind wordt op zijn of haar manier uitgedaagd. Dit is niet altijd gemakkelijk, maar in overleg met collega's of ouders zijn er vele manieren te bedenken.

5.4 Voorschoolse educatie (VE)

Het vroegtijdig signaleren van mogelijke achterstanden bij kinderen is belangrijk; het kan voorkómen dat de (dreigende) achterstand steeds groter wordt. Het liefdevol verzorgen van en spelen met de kinderen is de basis van onze kindcentra. Toch zijn verrijking en verdieping in het spel noodzakelijk om daadwerkelijk de ontwikkelingskansen te vergroten.
We maken binnen GOO gebruik van een volledig en kwalitatief voorschools educatief programma, namelijk 'Uk en Puk'. Op een speelse manier komen allerlei thema's aan bod die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen. Denk aan ziek zijn, voor de eerste keer naar school gaan en het weer. Deze manier van werken is geïntegreerd in ons dagritme en verzekert de kinderen van een breed aanbod.
Bij peuterwerk komen kinderen met een VE-indicatie. Welke kinderen hier recht op hebben is door de gemeente bepaald en worden doelgroeppeuters genoemd: Peuters met een gewicht volgens de landelijke 'gewichtenregeling" en een ontwikkelingsachterstand vast te stellen door de JGZ, alsmede peuters met een ontwikkelingsachterstand en zonder gewicht. De ontwikkelingsachterstand betreft één of meerdere van de volgende terreinen; taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, motorische ontwikkeling en sociale leefomgeving.
Deze doelgroeppeuters krijgen 2 extra dagdelen VE aangeboden. De JGZ verpleegkundige stelt samen met de ouders een gezinsplan op, wat de ouders meenemen bij de intake op de peuterspeelzaal. In dit gezinsplan wordt beschreven wat ouders thuis doen om de ontwikkeling te bevorderen. Een doelgroeppeuter wordt 2 keer per jaar geobserveerd in KIJK en dit wordt vervolgens met de ouders en JGZ verpleegkundige besproken. Hier wordt ook het gezinsplan besproken en eventueel bijgesteld.

Kinderen met een VE-indicatie komen 4 ochtenden bij peuterwerk. We zijn 5 ochtenden geopend. Peuterwerk is 40 weken per jaar geopend op 5 dagen en een maximaal aanbod voorschoolse educatie van 4 uur per dag. De peutergroep van de dagopvang is 52 weken per jaar geopend. Kinderen met een VE-indicatie krijgen een extra dagdeel, naast de dagen die ze al afnemen, om zo aan het aantal gestelde uren te kunnen voldoen. Deze kinderen komen 40 of 52 weken per jaar. Ze krijgen 4 uur VE-aanbod in de ochtend en 2 uur VE-aanbod in de middag (8.15 – 12.15 en/of van 14.00 - 16.00 uur). Ze nemen minimaal 4 dagdelen af en krijgen een extra dagdeel VE. Hierdoor wordt er voldaan aan de voorwaarden. Zie onderstaand schema. Ook zij werken met VE-gecertificeerde medewerkers en hanteren ook dezelfde werkwijze voor deze doelgroeppeuters, zoals hierboven bij peuterwerk beschreven staat. Zij bieden niet alleen de ochtenden, maar ook op de middagen VE-activiteiten aan.
Onderstaand schema laat zien dat we voldoen aan de voorwaarde dat een kind vanaf 2,5 jaar oud ten minste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen.

	maandag	**dinsdag**	**woensdag**	**donderdag**	**vrijdag**
peutergroep	8.15 – 12.15 uur 14.00 - 16.00 uur	8.15-12.15 uur 14.00 - 16.00 uur	8.15-12.15 uur 14.00 - 16.00 uur	8.15-12.15 uur 14.00 - 16.00 uur	8.15-12.15 uur 14.00 - 16.00 uur

Uk en Puk
Op het kdv/peuterwerk werken wij met Uk en Puk, een VE-activiteitenprogramma voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Binnen kindcentrum de Raagten hebben wij Uk & Puk vanaf 2015 geïntroduceerd. Alle

pedagogisch professionals en de locatiemanager hebben de training gevolgd. Per 6 weken is er binnen kindcentrum de Raagten een nieuw thema Uk & Puk. Wij proberen zoveel mogelijk de Uk & Puk thema's aan te laten sluiten bij de reguliere thema's zoals b.v. Kerst. De laatste week van het Uk & Puk thema bestaat uit herhaling, op deze manier komen de activiteiten nogmaals terug. Deze week wordt ook gebruikt om het nieuwe thema op te zetten voor de pedagogisch professionals. Iedere dag vindt er in de groep een Uk & Puk activiteit plaats. Bij deze activiteiten wordt er gezorgd dat verschillende kinderen/ doelgroepen aan bod komen.

Het programma bestaat uit 10 thema's:

- Welkom Puk.
- Knuffels.
- Hatsjoe!
- Ik en mijn familie.
- Wat heb jij aan vandaag?
- Regen.
- Dit ben ik.
- Eet smakelijk.
- Kabouters en reuzen.
- Oef, wat warm.

Elk thema heeft activiteiten die zijn gericht op alle ontwikkelingsgebieden.

Spraak- en taalontwikkeling

Taalinhoud: het leren van de betekenis van woorden en zinnen. Het gaat er hierbij om of het kind woorden en zinnen begrijpt, en of het kind de woorden en zinnen ook zelf kan gebruiken. Door te praten over wat kinderen doen, zien, horen en voelen, leren ze dat woorden betekenis hebben. Dit noemen we woordenschatontwikkeling. In Uk en Puk worden in elke activiteit tien woorden aangeboden. Deze 10 woorden staan op woordkaarten, die opgehangen worden in de ruimte.

Twee van deze woorden worden aan de baby's aangeboden. De woorden worden aangeboden in een betekenisvolle context, zoals bijvoorbeeld tijdens het eten of verschonen. Dat wil zeggen dat de woorden betekenis krijgen door de activiteit die gedaan wordt. Soms zal de pedagogisch professional extra aandacht aan de woordenschatontwikkeling moeten besteden, bijvoorbeeld als kinderen van huis uit geen Nederlands spreken. De woorden worden aangeboden in vier stappen om de woordenschat te stimuleren.

Stap 1: Woorden selecteren

De pedagogisch professional verwoordt voor de baby waar hij naar kijkt, wat hij hoort en wat hij doet. Voor baby's gebruik je dus de woorden die dicht bij de dagelijkse bezigheden staan.

In Uk en Puk zijn woorden geselecteerd die samenhangen met het thema (bijvoorbeeld de trui, de schoen, de broek in het thema wat heb jij aan vandaag?) Daarnaast zijn er ook woorden die in de specifieke activiteiten door de thema's heen betekenis krijgen (bijvoorbeeld de voorzetsels op, in, achter, er overheen, er onderdoor of de werkwoorden voelen, spelen, zitten)

Stap 2: woorden verduidelijken

Om woorden te verduidelijken kun je ze uitbeelden of visueel maken. Dit is vooral belangrijk voor anderstalige kinderen. In Uk en Puk wordt een woord vaak uitgelegd door het voorwerp, waarnaar het woord verwijst, te laten zien of een tekening of foto van het voorwerp te gebruiken. Handelingen worden voorgedaan of uitgebeeld.

Stap 3; woorden herhalen en oefenen
Door de opbouw van de activiteit in introductie, kern en uitbreiding wordt de activiteit in een bredere samenhang aangeboden. Hierdoor krijgen de woorden meer betekenis en inhoud voor kinderen. In de introductie wordt de betekenisvolle achtergrond van de woorden gegeven. In de kern en de uitbreiding kunnen de kinderen oefenen met de aangeboden begrippen. Wanneer woorden voor kinderen duidelijk zijn en betekenis hebben gekregen, kun je ze ook stimuleren de woorden te gebruiken.
Stap 4: woorden controleren
De afsluiting binnen de Uk en Puk- activiteiten is het moment om te controleren of de kinderen de woorden ook begrepen hebben en eventueel al kunnen gebruiken. Wanneer dit nog niet lukt, ga je terug naar stap 2 of 3.
Communicatie:
Communicatie is het gebruik van taal die past bij de situatie. Communiceren doe je in wisselwerking met een ander en heeft dus vooral te maken met het sociale aspect van taal. Een veilige en vertrouwde omgeving is een voorwaarde om tot communicatie te komen. De pedagogisch professional creëert een veilige omgeving door haar reactie en tempo op het kind af te stemmen.
Taalvorm:
Taalvorm heeft te maken met hoe je iets zegt. Hoe je van losse klanken een woord maakt en van de woorden een zin. Hiervoor moeten kinderen klanken leren onderscheiden en leren om zelf klanken te maken en hun stem te gebruiken. Daarnaast gaat het om het toepassen van de taalregels. Door het rijke taalaanbod, door voorleesactiviteiten en door het zingen van liedjes, leren kinderen met Uk en Puk de regels van taal. Aanvankelijk praten kinderen vaak nog wat krom als ze beginnen met praten en zijn hun zinnen nog niet helemaal correct. Dit stellen ze vanzelf bij als ze voldoende correct taalgebruik om zich heen horen. De pedagogisch professionals gaan vooral in op de inhoud van wat een kind zegt.
Voorlezen:
In eerste instantie gaat het om de kennismaking met boeken. Aan boekjes voelen, erin bladeren, kijken naar plaatjes is wat een baby aanvankelijk met een boekje doet. Wanneer de pedagogisch professional regelmatig een boekje pakt als de baby gezellig bij haar op schoot zit, zal het al gauw genieten van dit vertrouwde moment. Rijm, ritme, klank en woord stimuleren het taalgevoel van de baby. In Uk en Puk worden kinderen eerst door middel van een activiteit voorbereid op een voorleesverhaal. De pedagogisch professional roept op deze manier de voorkennis van de kinderen op en ze verklaart en verduidelijkt de moeilijke woorden. Ook is er aandacht voor de verhaalstructuur, zodat de kinderen verbanden gaan leren zien en het verhaal voor hen begrijpelijk wordt. Ook tijdens het voorlezen staat interactie centraal. Uit onderzoek blijkt dat interactief voorlezen met jonge kinderen, waarbij de pedagogisch professional goed kan afstemmen op het niveau van een kind, een positief effect heeft op de taalontwikkeling. Voorleesactiviteiten worden dus individueel en in een kleine groep aangeboden, omdat dit het meest effectief is.
Sociaal- emotionele ontwikkeling
De basis voor sociaal-emotionele ontwikkeling is de relatie tussen het kind en zijn verzorger. Ten eerste natuurlijk voor het gevoel van veiligheid. Wanneer het kind weet dat hij kan rekenen op de steun van de pedagogisch professional, kan hij met meer vertrouwen zijn mannetje staan binnen de groep. Daarnaast begeleidt de pedagogisch professional kinderen in het omgaan met anderen. Ze geeft het goede voorbeeld en helpt kinderen rekening met elkaar te houden.
Motorische en zintuiglijke ontwikkeling
De sensomotorische ontwikkeling is de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. De zintuiglijke en motorische ontwikkeling zijn sterk verweven. Door te doen en tegelijkertijd waar te nemen, leert een kind de wereld om zich heen kennen.
Grote motoriek Met grote motoriek worden de bewegingen van de grote spiergroepen bedoeld. Kinderen bewegen graag. Wanneer kinderen voldoende bewegingsvrijheid krijgen, zullen zij dan ook voldoende oefenen om zich goed te ontwikkelen. Groot motorisch spel is iets wat dagelijks terugkomt op ons kindcentrum. Kinderen krijgen activiteiten binnen en buiten, waarbij ze de mogelijkheid krijgen om zich te bewegen.

Fijne motoriek Met fijne motoriek wordt de ontwikkeling van de arm-handfunctie bedoeld, zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren. De fijne ontwikkeling komt onder andere tot ontwikkeling in samenwerking met het zien (de oog-handcoördinatie). De motorische ontwikkeling verloopt van binnen naar buiten. Dat wil zeggen dat kinderen eerst leren om hun schouders goed te gebruiken en pas daarna is het gericht aansturen van de handen en polsen aan de beurt. Binnen de aangeboden activiteiten wordt hiermee rekening gehouden. De dreumesen en jongste peuters bewegen nog hun hele arm vanuit hun schouder bij het tekenen en schilderen. Zij hebben dus veel ruimte nodig om te tekenen en een groot vel.
Lichaamsbesef
Lichaamsbesef is het besef dat je een lichaam hebt en dat je weet wat je ermee kunt doen. De pedagogisch professionals doen activiteiten waarbij het eigen lichaam centraal staat. Het benoemen van de lichaamsdelen of de delen van het gezicht, het elkaar nadoen of kietelspelletjes helpen het kind bewust te worden van zijn eigen lichaam.

Rekenprikkels
Er wordt ook aandacht besteed aan de beginnende rekenontwikkeling. Zelfs al bij de baby's! Het gaat vooral om het opdoen van de eerste ervaringen, die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling.
Meten Past de reus op de kabouterstoel? Passen de schoenen? Past het grote boek in de kleine tas? Naast het passen en meten worden verschillende eigenschappen benoemd, zoals groot en klein, zwaar en licht, koud en warm, vol en leeg.
Ruimtelijke oriëntatie begint bij lichaamsbesef. De groepsruimte wordt verkend en er worden verstopspelletjes gedaan.
Ontluikende gecijferdheid kinderen maken kennis met de telrij en met tellen. Het gaat hier echt om kennismaken met tellen. Het werkelijke tellen wordt in de kleuterperiode aangeboden.

Inrichting en hoeken inrichting en materiaalkeuze hebben veel invloed op het spel van kinderen. Bij de inrichting hou je rekening met de volgende aspecten:

- De speelleeromgeving is stimulerend en uitdagend voor de kinderen
- De speelleeromgeving wordt bij elk thema aangepast aan het thema; bijvoorbeeld door afbeeldingen aan de muur en door de inrichting van de huishoek en de themahoek.
- Er zijn minimaal 3 "hoeken" waarin ontwikkelingsgebieden uit Uk en Puk aan bod komen
- De hoeken zijn voor alle kinderen toegankelijk
- In de hoeken kunnen kleine groepjes tegelijkertijd spelen
- De pedagogisch professionals doen regelmatig activiteiten met spullen uit de themahoek met de kinderen in de grote – en de kleine groepen (denk aan het verkennen van materialen, materialen benoemen en voorbeeldspel)
- De pedagogisch professionals kunnen meespelen in de hoeken.
- Er kan dagelijks gewerkt worden door de kinderen met de materialen uit de themahoeken
- Kinderen kunnen zelf materialen pakken en opruimen
- Werken met grote en kleine groepen is mogelijk in de ruimte
- Er zijn mogelijkheden om activiteiten van baby, dreumesen en peuters van elkaar te scheiden
- Puk heeft een eigen plek in de groep
- Het dagritme is visueel gemaakt voor kinderen.

Ouderbetrokkenheid:
Ouders worden betrokken bij het thema door ouderbrieven van Uk en Puk. In deze brieven staat wat het thema inhoudt, welke ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden en op welke manier ouders thuis kunnen aansluiten bij het thema.
Peuterwerk heeft dagelijks een kwartier inloop- en uitloop, waar de ouder tijd heeft voor een gesprekje met de pedagogisch professional. De pedagogisch professional observeert en geeft ouders tips en

ideeën. Het is belangrijk om te investeren in een goede band met de ouders. Naast de haal- en brengmomenten, de 10-minutengesprekken en ouderavonden maken we ook gebruik van het ouderportaal. We maken foto's om ouders te informeren en te betrekken. Foto's lokken weer een gesprek tussen ouder en kind uit. Dat is goed voor de taalontwikkeling. Tevens hebben we whiteboards op de groep en een actieve oudercommissie.
Eens per maand hebben we een koffie-uurtje voor de ouders, waar ook de JGZ-verpleegkundige bij aansluit. We benaderen ook ouders om bij activiteiten te helpen, met als doel de betrokkenheid te vergroten. Het beleid is voor ouders in te zien op locatie en de website en wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Doorgaande lijn:
We streven naar een doorgaande ontwikkelingslijn van de kinderen van 0 tot 13 jaar. De ib-er sluit aan bij de groepsoverleggen, waar de aandachtskinderen worden besproken.
We hebben tweemaal per jaar een studiedag met alle pedagogisch professionals en leerkrachten. We proberen daar afstemming te vinden. Wat hebben kinderen nodig om goed te kunnen starten op school en wat kan onze bijdrage hieraan zijn. We kijken ook terug naar wat we gedaan hebben en wat het ons opgeleverd heeft.
We hebben een warme overdracht voor alle peuters. Hierbij is de ouder, leerkracht en pedagogisch professional aanwezig.
We sluiten ook regelmatig aan met de peuters bij de activiteiten voor de kleuters.

5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren

Binnen GOO werken we met het ontwikkelingsvolgmodel Kijk! Op basis hiervan observeren we elk jaar alle kinderen van 0 tot 4 jaar. De methode voor de voorscholen omvat elf ontwikkelingslijnen (voor het onderwijs omvat de methode zeventien leerlijnen). Voor ieder kind breiden we de observatie jaarlijks uit. De resultaten worden besproken met ouders. Hieronder vindt u een overzicht van de opbouw.

Welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:
0,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.
1,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.

2,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.

- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.

- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Aandachtskinderen
We noemen een kind een aandachtskind als het valt binnen de doelgroepdefinitie van de gemeente met betrekking tot VVE. Ook kinderen met opvallend hoge of lage scores in de Kijklijnen, kinderen met opvallend gedrag en kinderen bij wie een vermoeden is van kindermishandeling, noemen we aandachtskinderen. Zij komen in ieder overleg aan bod en we observeren en registreren ieder halfjaar.

Aandachtskinderen: welke ontwikkelingslijnen observeren we op welk moment:
0,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.
1,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.
- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.

2,3 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.
- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

2,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.
- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.

3,3 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.
- Omgaan met zichzelf.
- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

3,9 jaar: * Basiskenmerken, betrokkenheid, risicofactoren.
- Omgaan met zichzelf.

- Omgaan met anderen.
- Grote motoriek.
- Kleine motoriek.
- Spraak- en taalontwikkeling.
- Spelontwikkeling.
- Cognitieve ontwikkeling.
- Zelfredzaamheid.
- Ontluikende gecijferdheid.
- Ontluikende geletterdheid.

Kindbespreking
In het groepsoverleg bespreken we nieuwe kinderen, geobserveerde kinderen, opvallende kinderen en aandachtskinderen. Tijdens dit overleg staat de ontwikkeling van kinderen centraal en worden acties en doelen voor de komende periode afgesproken. De mentor is verantwoordelijk voor de observatie, voor de voorbereiding van de kindbespreking en voor het contact met de ouders.
Acties kunnen zijn:

- Een gesprekje met de ouders.
- Met het VVE-programma werken aan doelen door grote, kleine en individuele groepsactiviteiten.
- Ouders adviseren een VVE-indicatie aan te vragen.
- Een extra observatie door een collega of locatiemanager.
- Advies inwinnen via casusbespreking bij consultatiebureau, maatschappelijk werk, logopedie, opvoedondersteuner of Veilig Thuis (met toestemming van ouders).
- Doorverwijzen.

Meldcode huiselijk geweld
Bij een vermoeden van huiselijk geweld maken we gebruik van het plan van aanpak van de meldcode huiselijk geweld. Alle medewerkers hebben scholing gevolgd in het werken met de meldcode kindermishandeling. De stappen van de meldcode zijn bekend, herhaald in teamoverleggen en geborgd in het veiligheidsbeleid.

Ouders doorverwijzen naar passende instanties
Als tijdens de kindbespreking wordt besloten dat we ouders gaan doorverwijzen, bespreekt de mentor van het kind dit met hen. Indien nodig heeft de locatiemanager hierin een ondersteunende rol.
Doorverwijzen kan naar:

- Huisarts.
- Consultatiebureau.
- Logopedist.
- Maatschappelijk werk.
- Opvoedondersteuner.
- Veilig Thuis.

Deze instanties verwijzen indien nodig weer verder door.

Beroepskrachten ondersteunen bij de taak van signaleren en doorverwijzen
De pedagogisch professionals van GOO zijn geschoold in VVE en in de Kijk!-methode. Ieder jaar stelt GOO Kinderopvang per medewerker een scholingsplan op.
Tijdens de kindbespreking wordt bekeken wie welke actie onderneemt en of hierin ondersteuning noodzakelijk is. De locatiemanager zorgt hiervoor.

5.6 Pedagogische randvoorwaarden BSO

Wij werken alleen met gediplomeerde pedagogisch professionals met minimaal opleidingsniveau PW-3. Dit geldt ook voor onze invalskrachten. Daarnaast hebben onze medewerkers in de loop der jaren vele extra (pedagogische) trainingen/thema-avonden gevolgd, zoals:

- Kinder-EHBO (jaarlijks).
- Teamvaardigheden (onder meer op het gebied van communicatie en feedback).
- Training signalering kindermishandeling.

Ook voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie. Onderstaande voorwaarden, die gelden bij de opvang van kinderen van 0 tot 4 jaar, zijn daarom ook van toepassing op de BSO, uiteraard aangepast aan de leeftijd, het niveau en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

- In een huiselijke sfeer is er tijd voor een praatje, eten de kinderen samen fruit en worden plannen gemaakt voor de rest van de dag of middag. Kinderen maken hun eigen keuzes in wat ze willen doen. Soms hebben ze zelf al een idee en soms willen ze eerst weten welke activiteit de pedagogisch professional in petto heeft.
- Groepsprocessen en het dagprogramma worden door de pedagogisch professionals geobserveerd en bijgesteld.
- De pedagogisch professionals sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren.
- Op een stimulerende manier wordt met kinderen gecommuniceerd. De medewerkers spelen mee, ze volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en daarmee helpen ze plannen te realiseren.
- De houding van onze medewerkers is respectvol naar elk kind. Alle kinderen worden op hun eigen manier uitgedaagd.
- Om kinderen goed te kunnen begeleiden, hebben we een nauwe samenwerking met de vier basisscholen in Beek en Donk. Indien nodig, bijvoorbeeld bij zorgkinderen, vinden gesprekjes plaats tussen school en de BSO. Dit gebeurt alleen met toestemming van de ouders. Bij BSO-kinderen wordt jaarlijks het welbevinden beoordeeld.

Doenkids
Op de BSO bieden we met Doenkids een gevarieerd activiteitenprogramma dat kinderen prikkelt hun interesses en talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. Doenkids richt zich op verschillende thema's zodat alle kinderen zich aangesproken voelen om mee te doen met de activiteiten.
Denk bij de activiteiten aan thema's als:

- Koken.
- Sport & spel.
- Techniek & kunst.
- Drama & theater.
- Muziek & dans.
- Natuur.

We proberen de thema's zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de thema's van de dagopvang, uiteraard passend bij de leeftijd van basisschoolkinderen. De stamgroep krijgt versieringen die aansluiten bij het thema. We streven ernaar om bij ieder thema een activiteit te organiseren met alle kinderen van 0 tot 12 jaar. Oudere kinderen vinden het vaak erg leuk om mee te helpen bij 'de kleintjes'. Onze activiteiten vinden meestal plaats op de BSO, maar tijdens vakanties is er ook ruimte voor uitstapjes. Doenkids is geïntegreerd in ons dagritme en zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen.

5.7 Voedingsbeleid

De kinderen die de dagopvang, het peuterwerk en BSO bezoeken hebben gedurende de dag verschillende eetmomenten. We vinden het belangrijk samen met kinderen en ouders te investeren in een gezonde toekomst. Tijdens het intakegesprek worden de voedings- en eetgewoontes en het beleid rondom verjaardagen en feesten met de ouders besproken.

Als basis voor een gezonde voeding hanteren we de schijf van vijf. Dat betekent dat we de kinderen dagelijks gevarieerd eten aanbieden uit deze vijf groepen voedingsmiddelen. Zo krijgen de kinderen alle voedingsstoffen binnen die het lichaam nodig heeft.
Ons voedingsbeleid:

- **Gevarieerd aanbod**
  We variëren in het aanbod van voedingsmiddelen, dus bieden diverse soorten fruit en groenten, brood, drinken en beleg.
- **Voldoende beweging en niet te veel voeding**
  We willen een gezonde basis leggen bij de kinderen. Dat doen we door ze gezonde eetgewoontes aan te leren. Dus voldoende bewegen en niet te veel eten. De basis is elke dag één eetmoment - de broodmaaltijd - en twee momenten tussendoor waarbij iets gegeten en gedronken kan worden. Een standaard onderdeel van de dag is het buitenspelen, zodat kinderen voldoende beweging krijgen en energie verbruiken. Daarnaast bieden we activiteiten waarbij lichaamsbeweging nodig is.
- **Minder verzadigd vet**
  We kiezen binnen de opvang zoveel mogelijk voor producten met onverzadigde vetten of zo min mogelijk verzadigde vetten. Denk aan halfvolle-melkproducten en 30+kaas.
- **Veel groenten/fruit en brood**
  Kinderen krijgen dagelijks fruit en groente aangeboden. Wat we eten, laten we afhangen van het seizoen. We eten brood met vezels.
- **Veilig met voedsel omgaan**
  Veilig eten betekent ook dat gelet wordt op goede hygiëne. We wassen de handen voor elke maaltijd en voordat we het eten bereiden. Daarnaast besteden we veel aandacht aan bederfelijke producten. We bewaren ze koel en voorzien ze na het openen van de verpakking van de betreffende datum.

Voeding gaat niet alleen over eten en drinken. We hebben ook een voorbeeldfunctie in de wijze waarop het eten wordt aangeboden, in het stimuleren van de sociale omgang met elkaar, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke ontwikkeling. Door hier aandacht aan te schenken, dragen we ook op het gebied van voeding bij aan de ontwikkelingskansen:

- **Het bieden van veiligheid en geborgenheid**
  We kondigen een eetmoment van tevoren aan, dekken samen de tafel en zingen een liedje voor het eten. Vervolgens wensen we elkaar smakelijk eten. We maken het zo gezellig mogelijk om de eetlust te bevorderen. We eten in een rustige sfeer.
- **Persoonlijke ontwikkeling**
  Tijdens het eten zijn er veel leermomenten: kiezen, proeven, ruiken, voelen en tafelmanieren. Daarnaast stimuleren we de spraak- en taalontwikkeling door alles te benoemen en door uit te leggen wat er gebeurt. We benoemen de kleuren van een beker, tellen de borden die op tafel worden gezet en knopen spontane gesprekjes aan. Naarmate een kind ouder wordt, bevorderen we de zelfstandigheid door bijvoorbeeld te stimuleren de eigen boterham te smeren.
- **Sociale vaardigheden**
  De eetmomenten zijn bij uitstek een sociale activiteit. Het gaat niet alleen om het eten met elkaar, maar vooral om het onderlinge contact. Kinderen leren rekening met elkaar houden, wachten op hun beurt en samenwerken, elkaar helpen en opruimen.
- **Waarden en normen**

Kinderen imiteren vaak het gedrag dat ze zien. De pedagogisch professionals hebben een voorbeeldfunctie in het overdragen van waarden en normen. We leren de kinderen dankjewel te zeggen als ze iets krijgen, alsjeblieft te zeggen als ze iets geven en te wachten met eten tot iedereen iets heeft.

Feesten en traktaties
Regelmatig worden er binnen de groep feestjes gevierd, zoals verjaardagen, afscheid en op feestdagen zoals Pasen, Kerst etc. Bij een feestje horen rituelen, zoals het toezingen van het kind en ook een traktatie. Het vieren van een feestje is een belangrijke gebeurtenis voor een kind, daarbij staat de beleving van het kind voorop en niet de traktatie. Ouders mogen bij dit feestje aanwezig zijn.
Op de peuterspeelzaal zorgt de ouder voor een gezonde traktatie. Als ouders er niet zijn of vergeten zijn iets mee te nemen, dan zorgen wij voor een traktatie. De jarige is op die dag ook het hulpje. Tijdens het feestje zitten we in een kring. De jarige mag, indien gewenst, op de troon. Ook krijgt de jarige een kroon. Kinderen geven om beurten een hand aan de jarige en zeggen “gefeliciteerd”.
Bij ***de dagopvang*** zorgt de ouder ook voor een gezonde traktatie. De jarige krijgt een kroon en mag in de verjaardagsstoel zitten. De andere kinderen zingen voor de jarige en maken muziek.
Bij ***de buitenschoolse opvang*** zorgen wij voor de traktatie. Het is afhankelijk van de leeftijd van de jarige, wat er gedaan wordt. De jarige mag kiezen.
Als een kind afscheid neemt, dan vragen we ouders te zorgen voor een traktatie. De pedagogisch professionals overleggen met ouders wanneer het feestje plaats vindt en adviseren ouders te komen tot een gezonde traktatie, als ouders niet kiezen voor een gezonde traktatie laten we de kinderen dit niet opeten op de groep, maar wordt de traktatie meegeven naar huis, zodat de ouder zelf kan bepalen of en wanneer dit gegeven wordt.
Om ouders te helpen een gezonde keuze te maken voor een traktatie beschikken wij over een traktatieboek, waarin voorbeelden staan van verantwoorde en gezonde traktaties.

5.8 Open deuren kindcentra

Open deuren betekent letterlijk kinderen meer de ruimte geven door de deuren van de groepsruimtes open te zetten. We spelen in op de individuele behoeftes van de kinderen. De kinderen krijgen de mogelijkheid om bij andere groepen te gaan kijken. De veiligheid en het overzicht met betrekking tot de kinderen worden hierbij uiteraard niet uit het oog verloren. Duidelijke afspraken tussen de pedagogisch professionals van de verschillende groepen en tussen de kinderen onderling zijn hier uiteraard van groot belang.

Wat willen wij bereiken met Open deuren?
- Vergroten welbevinden van de kinderen en pedagogisch professionals
- Vergroten van de uitdaging voor de oudere kinderen
- Vergroten keus in vriendjes en pedagogisch professionals
- Vergroten contact/aandacht voor de (aller)kleinsten

Hoe willen wij dat bereiken?
- Aanbieden van verschillende activiteitenplekken buiten de groep (hal en de gang)
- Creëren van één specifieke speelhoek per groep (b.v. een winkeltje, een bouw/auto hoek, een ruim opgezette huishoek).

Wat betekent open deuren in de praktijk?
Als het mooi en warm weer is dan vindt het Open deuren buiten plaats en worden de buitendeuren van de groepen opengezet.

Wanneer kinderen hun stamgroep of stamgroepruimte verlaten voor activiteiten (bijvoorbeeld in de centrale hal, de speelzaal of bij activiteiten in samenwerking met de basisschool), is er **altijd een pedagogisch professional aanwezig die de kinderen begeleidt**. Deze medewerker zorgt voor toezicht, structuur en een veilige sfeer.

Bij activiteiten met meerdere groepen of grotere aantallen kinderen worden **voldoende pedagogisch professionals ingezet**, zodat overzicht en emotionele veiligheid voor alle kinderen gewaarborgd blijven. Kinderen weten te allen tijde bij welke vaste medewerker zij terechtkunnen.

5.9 Social media

Social media zijn niet meer weg te denken uit de maatschappij. Bijna iedereen maakt dagelijks op verschillende manieren en om verschillende redenen gebruik van media als Twitter, Facebook, YouTube, LinkedIn en Instagram. In het onderwijs en de opvang speelt privacy een belangrijke rol, daarom hebben wij richtlijnen opgesteld voor het gebruik van social media. Deze zijn terug te vinden in het protocol Social Media van GOO, op te vragen bij de locatie.

De social media-platforms bieden natuurlijk ook kansen: we kunnen laten zien dat we trots zijn op onze organisatie en ze kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van GOO en de locaties die daarbij horen.
Ook is het positief dat mensen via social media hun stem kunnen laten horen. Social media kunnen helpen bij het beheren van persoonlijke en professionele netwerken, discussie en communicatie bevorderen en kansen bieden om jezelf online te laten zien. Maar het gebruik van social media kan ook onvoorziene en onbedoelde gevolgen hebben. Besef daarom - bij het gebruik van social media - dat berichten de goede naam van GOO en betrokkenen kunnen schaden. Het protocol Social Media van GOO helpt om social media bewust en verantwoord te gebruiken.